

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

PL. ÚS 31/2011-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí pléna 2. februára 2011 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. J. F., K., zastúpeného advokátkou JUDr. V. K., K., vo veci namietanej neústavnosti a nezákonnosti volieb do orgánov samosprávy mestskej časti Košice – Ťahanovce konaných 27. novembra 2010 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. J. F. o d m i e t a pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bolo 7. decembra 2010 doručené podanie označené ako „*návrh na začatie konania, sťažnosť proti výsledku volieb*“. Sťažovateľ nebol označený, iba z priloženej plnej moci udelenej advokátke JUDr. V. K. ústavný súd zistil, že sťažovateľom je Ing. J. F. (ďalej len „sťažovateľ“). V sťažnosti bol popísaný priebeh volieb do miestnej samosprávy v mestskej časti Košice – Ťahanovce s konštatovaním, že „*volby prebehli v rozpore so zákonom SRN č. 346/1990*“.

Dňa 7. decembra 2010 bolo ústavnému súdu doručené „*doplnenie návrhu na začatie konania*“ s návrhom na rozhodnutie.

Sťažovateľ v sťažnosti doručenej 7. decembra 2010 uviedol:

„*Dňa 27.11.2010 prebehli voľby do miestnej samosprávy v Mestskej časti Košice-Ďahanovce. Kandidátmi na starostu boli traja. Ing. J. F. bol jedným z kandidátov na starostu, na poslanca do miestneho zastupiteľstva v Mestskej časti Ďahanovce a na poslanca do mestského zastupiteľstva Mesta Košice. Získal 175 hlasov za starostu, 214 za poslanca do miestneho zastupiteľstva a 645 za poslanca do mestského zastupiteľstva.*

Voľby prebehli v rozpore so zákonom SNR č. 346/1990 Zb. zák. o voľbách do orgánov samosprávy obcí.

1. *A. F. - manželka kandidáta Ing. J. F. a M. F. - dcéra Ing. F. prišli do volebnej miestnosti tesne za sebou, prišli k členovi volebnej komisie podľa prislúchajúcej ulice, ktorý im mal podať obálku s volebnými lístkami, ten zaváhal a v tej chvíli iný člen volebnej komisie: Ing. P. M. podal obidvom ženám obálky s volebnými lístkami pre obvod 8 - Košice-juh, pričom obec Ďahanovce je volebný obvod 2. Po reklamovaní obidve ženy dostali správne volebné lístky a odvolili. Táto skutočnosť je zapísaná v zápisnici z volieb.*

2. *Počas volieb, po ukončení omše v kostole prišlo voliť viac ľudí naraz, bola plná volebná miestnosť. JUDr. L.- predseda volebnej komisie rozdal všetkým volebné lístky a povedal im, že lístky môžu vyplňovať aj na parapete. Tak aj urobili. Okná boli otvorené, vonku stál P. K. (švagor Ing. N., znovuzvoleného starostu). P. K. ukazoval voličom, ktoré číslo kandidáta na starostu a na poslancov majú zakrúžkovať. P. K. sa zdržiaval vo volebnej miestnosti a na dvore celé predpoludnie a popoludní asi 3 hodiny.*

3. *Okolo obeda P. K. vyšiel von z volebnej miestnosti, na dvor a na ulicu pred budovu a jasne nahováral - ovplyvňoval voličov, aby nevolili Ing. F. Navrhujeme, aby k týmto skutkom boli vypočutí svedkovia, mená označíme.*

4. *Pripájame zoznam ľudí, ktorí neboli voliť a navrhujeme, aby súd porovnal zoznam nezúčastnených so zoznamom zúčastnených voličov, ktorých zakrúžkovali členovia volebnej komisie. Keď po 20,00 hod. sa zúčastnili sčítania hlasov Ing. J. F. a tiež kandidát I. B., zistili, že zapečatenie urny je iné, než bolo ráno, keď boli voliť. Pečať bola na inom*

mieste. Je tu podozrenie, že bola vymenená alebo celá urna, alebo jej obsah a teda voľby boli zmanipulované tak, že hlasovanie pripravili dopredu.

5. S tým súvisí aj skutočnosť, že podľa počtu voličov mali byť v našej obci dva volebné obvody, tak bol požadovaných aj počet urien. P. K., JUDr. L. a spol. takto získali dve urny a oficiálne použili iba jednu, ktorú vymenili.

6. S tým súvisí ak skutočnosť, že Ing. F. a I. B. komisia vpustila do volebných priestorov, kde sa sčítavali hlasy až asi 5 minút po 20,00, hod.. Na ich žiadosť otvorili prenosnú urnu, kde bolo 26 vyplnených lístkov, potom veľkú urnu, kde bolo a pýtali sa, kde sú nevyplnené volebné lístky a nepoužité obálky, predseda komisie JUDr. L. ukázal, kde sú: ležali bez zapečatenia, voľne prístupné každému členovi volebnej komisie. I. B. – jeden z kandidátov na starostu, pred polnocou upozornil službukonajúceho policajta, že nepoužité hlasovacie lístky a obálky nepoužité a orazítkované ešte stále nie sú zapečatené a teda nie sú zabezpečené proti zneužitiu. Povedal mu, že vo volebnej miestnosti je to fraška a nie je umožnená kontrola zoznamu voličov, ani pri sčítaní hlasov. I. B. zistil, že v obidvoch urnách - v pevnej aj v prenosnej- bolo použitých 843 obálok pričom voličov podľa evidencie bolo 852. Najväčší rozdiel bol na Madridskej ulici - v pôvodnom zozname bolo 146 zaregistrovaných voličov a následne bol ich počet upravený- v priebehu sčítavania hlasov na 137.

7. Predseda komisie nedovolil pozorovateľom- nezávislému kandidátovi nahliadnuť ani do zoznamu voličov pri sčítaní hlasov, ani do sčítacích kôpok znovuzvoleného starostu Ing. N. Chceli zistiť, či sa tam nachádzajú alebo nenachádzajú lístky so zakrúžkovanými menami protikandidátov

8. Podľa výsledkov volieb sa na svoje miesta dostali tí istí kandidáti, ako boli v minulom volebnom období, aj keď kandidátov bolo mnoho a priebežný prieskum pred voľbami nasvedčoval tomu, že ľudia chcú voliť svojich nových zástupcov.

9. Zápisnicu o priebehu volieb odovzdali JUDr. J. L.- predseda volebnej komisie a Ing. K. B. -zapisovateľka poslední: o 02.45 hod. dňa 28.11.2010.

10. I. B. 28.11.2010 okolo 08.00 hod. telefonoval na tel. č. 158, že v týchto voľbách bol porušený zákon, na to mu povedali, že to má hlásiť na príslušnom odd. polície, čo aj urobili.“

V doplnenom návrhu sťažovateľ uviedol:

„11. predseda JUDr. L. opustil volebnú miestnosť o 17,40 hod. na asi 7 minút bez toho, aby to bolo uvedené v zápisnici.

Opísaným konaním predseda volenej komisie JUDr. L. a P. K. spôsobili, že voľby sú neplatné.

Ako dôkaz pripájame kópie prezenčnej listiny s podpismi voličov, z ... ulice, ktorí neboli voliť v počte 2 listy - dôkaz k hore uvedenému bodu č. 6.

Navrhujeme, aby Ústavný súd si nechal predložiť všetky doklady a správy o voľbách od Obvodnej volebnej komisie, Komenského 52, Košice podľa § 38 zák. č. 2/1992 Zb. zák. a po tomto dokazovaní aby vydal rozhodnutie, ktorým v zmysle ustanovenia § 39 písmeno a, b zák. č. 8/1992 Zb. zák. vyhlásil voľby zo dňa 27.11.2010 v Mestskej časti Košice-Ľahanovce za neplatné a zároveň aby zrušil výsledok týchto volieb.“

II.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na prerokovanie ktorých nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Volebná sťažnosť musí obsahovať obligatórne náležitosti predpísané v § 20 a § 60 ods. 1 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 20 zákona o ústavnom súde každý návrh na začatie konania musí obsahovať, akej veci sa týka, kto ho podáva, prípadne proti komu návrh smeruje, akého rozhodnutia sa navrhovateľ domáha, odôvodnenie návrhu a navrhované dôkazy. Návrh musí podpísať navrhovateľ alebo jeho právny zástupca. K návrhu na začatie konania sa musí priložiť splnomocnenie na zastupovanie navrhovateľa advokátom. V splnomocnení sa musí výslovne uviesť, že sa udeľuje na zastupovanie pred ústavným súdom. Ústavný súd je viazaný návrhom na začatie konania okrem prípadov výslovne ustanovených v tomto zákone.

Volebná sťažnosť okrem všeobecných náležitostí uvedených v § 20 zákona o ústavnom súde musí podľa § 60 ods. 1 zákona o ústavnom súde obsahovať aj

- a) vyjadrenie sťažovateľa o tom, či napáda voľby na celom území Slovenskej republiky, alebo len v určitom volebnom obvode; kandidát môže napádať len zvolenie iného kandidáta vo svojom volebnom obvode,
- b) dôvody, pre ktoré voľby napáda, s označením dôkazov,
- c) údaje a dôkazy o tom, že je oprávneným navrhovateľom podľa § 59; to neplatí v prípade navrhovateľov uvedených v § 18 písm. a) až e),
- d) návrh na rozhodnutie vo veci podľa § 63 zákona o ústavnom súde.

Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní volebnej sťažnosti sťažovateľa zistil, že táto v predloženom znení ani po jej doplnení neobsahuje všetky obligatórne náležitosti ustanovené v § 20 a § 60 ods. 1 zákona o ústavnom súde pre volebné sťažnosti.

Sťažovateľ nepredložil žiadne dôkazy o tom, že je oprávneným navrhovateľom podľa § 59 zákona o ústavnom súde (kandidátnu listinu, zápisnicu miestnej volebnej komisie), ktoré by preukazovali jeho aktívnu legitimáciu ako účastníka v konaní pred ústavným súdom.

Ústavný súd v súvislosti s nedostatkom zákonom predpísaných náležitostí sťažnosti uvádza, že sťažovateľ je zastúpený advokátkou. Podľa § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní

(živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov advokát je povinný pri výkone advokácie dôsledne využívať všetky právne prostriedky, a takto chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta. Tieto povinnosti advokáta vylučujú, aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej služby, ktoré je povinný vykonať advokát tak, aby také úkony boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady. Osobitne to platí pre všetky zákonom ustanovené náležitosti úkonov, ktorými začína konanie pred ústavným súdom (napr. II. ÚS 117/05).

Vzhľadom na uvedené ústavný súd pri predbežnom prerokovaní volebnú sťažnosť sťažovateľa odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 2. februára 2011